

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2026-07-31
Besvaras senast
2026-08-14

Till utrikesminister Maria Malmer Stenergard (M)

2025/26:978 Svar på den islamiska republiken Irans agerande

Iran befinner sig i en allvarlig människorättskris präglad av en dramatisk ökning av avrättningar och systematiskt förtryck under skurkregimens styre. Under 2025 registrerade Amnesty International minst 2 159 avrättningar, det högsta antalet i landet sedan 1981 och mer än dubbelt så många som året dessförinnan. Även om en stor andel rörde narkotikarelaterade brott har de politiskt motiverade fallen ökat kraftigt, särskilt efter de landsomfattande protesterna i december 2025 och januari 2026 samt de efterföljande militära angreppen från USA och Israel, som utgjorde ett viktigt stöd för det iranska folkets kamp mot diktaturen.

Protesterna utgjorde ett kraftfullt uttryck för det iranska folkets krav på fundamentala mänskliga fri- och rättigheter: yttrandefrihet, mötesfrihet, demokrati och ett slut på den godtyckliga repressionen. Diktaturen svarade med massgripanden, våld och rättsprocesser präglade av tortyr, tvångserkännanden och en total brist på rättssäkerhet. I skuggan av den internationella konflikten, där USA:s och Israels agerande inneburit ett konkret stöd till folkets strävan efter frihet, har skurkregimen intensifierat användningen av dödsstraffet som ett verktyg för att kuva all opposition. Iran Human Rights (IHRNGO) dokumenterade minst 370 avrättningar under årets första sex månader, medan Amnesty och andra organisationer har bekräftat minst 26 avrättningar direkt kopplade till januariprotesterna, utöver ytterligare dussintals politiskt motiverade fall.

De anklagade döms ofta enligt vaga anklagelser som *moharebeh* (fiendskap mot Gud) eller *efsad-e fel-arz* (korruption på jorden) i revolutionsdomstolar, utan tillgång till oberoende försvarare och efter slutna förhandlingar. Minoritetsgrupper, kurder, balucher och araber, är särskilt utsatta, liksom unga protestanter och politiska fångar. Fängelserna präglas av hungerstrejker och protester mot avrättningarna, samtidigt som diktaturen fortsätter att använda offentlig skräck och massgripanden för att upprätthålla sin illegitima makt.

Denna repression understryker att den islamiska republikens företrädare saknar all demokratisk legitimitet och att de inte företräder det iranska folket. De utgör i stället en repressiv skurkregim som genom våld, godtyckliga domar och systematisk terror försöker kväsa den folkliga viljan till förändring. Det iranska folket har gång på gång, genom protester och civila motståndshandlingar, visat att de inte ställer sig bakom denna diktatur, utan tvärtom kräver frihet, rättvisa

och ett slut på det godtyckliga våldet.

Särskilt stor uppmärksamhet har riktats mot fallet i Isfahan. Den 19 juli 2026 avrättades Erfan Esfandiari och Gol-Mohammad Mohammadi.

Mot bakgrund av skurkregimens systematiska brott mot mänskliga rättigheter, de ständigt ökande politiska avrättningarna och den totala avsaknaden av legitimitet hos dess företrädare finns det starka skäl att stänga den islamiska republikens ambassad i Sverige. En sådan åtgärd skulle tydligt markera att Sverige inte accepterar att en diktatur som förtrycker sitt eget folk och bedriver godtyckliga avrättningar upprätthåller diplomatiska representationer på svensk mark. Det skulle samtidigt utgöra ett konkret stöd till det iranska folkets kamp för frihet och rättvisa.

Mot bakgrund av ovanstående önskas att utrikesminister Maria Malmer Stenergard svarar på följande fråga:

Avser ministern och regeringen att genomföra diplomatiska repressalier gentemot den islamiska republiken Iran eller att på något annat sätt markera hårt mot dess företrädare i Sverige?

.....

Markus Wiechel (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Ann Larsson